

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

21-22 Листопада 2023 р.
Херсон - Хмельницький

**Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
Херсонський національний технічний університет
Хмельницький національний університет**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

***«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»***

**21-22 листопада 2023 р.
Херсон - Хмельницький**

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 4 від 28 листопада 2023 року)*

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету:

Олена ЧЕПЕЛЮК – д.т.н., професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, ректор Херсонського національного технічного університету.

Заступник голови оргкомітету:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Члени оргкомітету:

Лариса СКОРОБОГАТА – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Наталія СТЕФАНОВИЧ – ст. викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

С 91 Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали III Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (21-22 листопада 2023 р., м. Херсон – м. Хмельницький) – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2023. – 374 с.

ISBN 978-617-8187-05-7 (електронне видання)

У збірнику представлені матеріали III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої сучасним проблемам і перспективам розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу, що відбулася 21-22 листопада 2023 року.

Призначений для науковців, практиків, викладачів з обліку, аудиту, оподаткування та аналізу, а також є корисним для аспірантів і здобувачів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яка надана в рукописах, та може не розділяти поглядів авторів на ті чи інші питання.

УДК 657.05(082)

ISBN 978-617-8187-05-7 (електронне видання) © Херсонський національний технічний університет, 2023
© ФОП Вишемирський В.С., 2023

Васильченко М. І., к.е.н., доцент, Пшенна М. В., здобувач вищої освіти Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна Особливості управління логістичною діяльністю підприємства в умовах воєнного стану	302
Васильченко М. І., к.е.н., доцент, Халімон К. Б., аспірант Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна Основні завдання контролінгу в системі управління сучасного підприємства	305
Васильченко М. І., к.е.н., доцент, Шара О. Р., здобувач вищої освіти Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна Визначальні тенденції розвитку українського ринку логістичних послуг в умовах воєнного стану	308
Вербицька Г. Л., к.е.н., доцент Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна Публічні механізми розвитку впровадження інновацій підприємствами в межах Індустрій 4.0 та 5.0	311
Войтків С. В., к.т.н., генеральний конструктор, Заслужений машинобудівник України Науково-технічний центр «Автополіпром», м. Львів, Україна Перспективи розвитку сфери виробництва маловантажних міських розвізних електромобілів	313
Гродзевич Н. П., асистент Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна Проблеми європейської інтеграції України та шляхи їх вирішення	318
Гукалюк А. Ф., к.е.н., доцент Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна Логістичні діджитал-платформи в системі вирішення глобальних проблем розвитку економіки	320
Дорошкевич К. О., к.е.н., доцент, Тельвак Р. В., аспірант Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна Дослідження інноваційної діяльності підприємств в умовах євроінтеграції України	322
Дугієнко Н. О., к.е.н., доцент, Тихонова К. К., здобувач вищої освіти Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна Маркетингова стратегія як ключ до підвищення конкурентноспроможності на ринку	324

*Васильченко М. І., к.е.н., доцент,
Халімон К. Б., аспірант
Національний університет «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава, Україна*

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ КОНТРОЛІНГУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних економічних умовах, що характеризуються ускладненням процесу глобалізації та її проникненням у всі сфери діяльності суспільства, проблема забезпечення належного рівня конкурентоспроможності суб'єктів господарювання набуває особливо важливого значення, що вимагає необхідності впровадження у практику діяльності підприємств та організацій таких гнучких і динамічних управлінських інструментів, як контролінг. Сьогодні він забезпечує довгострокове ефективне функціонування підприємства шляхом координації економічної діяльності об'єктів і надання інформаційно-аналітичної підтримки керівникам усіх ланок управління. Однак такий підхід до розуміння контролінгу вказує на необхідність розмежування сфери відповідальності між контролінгом та управлінським обліком, підкреслюючи системну сутність контролінгу, його спрямованість на довгострокову перспективу, що перетворює контролінг на важливий інструмент координування всіх функцій управління.

В економічній літературі [1; 2] виникнення даного поняття пов'язують, у першу чергу, з бурхливим розвитком промислового виробництва у США наприкінці XIX – на початку XX ст. Безпрецедентне зростання розмірів окремих суб'єктів господарювання і значне підвищення рівня складності виробництв, зрештою, призвело до необхідності покращення існуючих методів управління, що у свою чергу, потребувало розробки науково обґрунтованих методів виробничого обліку і ретельного фінансового контролю. Значною мірою на розвиток контролінгу і його активне впровадження в фінансових установах вплинула і найбільша в історії західного світу економічна криза – «Велика депресія», основною причиною якої була криза перевиробництва. Саме в цей непростий період розвитку економіки США керівники низки фінансових установ почали усвідомлювати той факт, що ефективне управління навряд чи можливе без відповідного внутрішньофірмового планування і обліку.

Спочатку в тлумаченні сутності даного поняття переважало винятково бухгалтерське бачення, а вже сьогодні необхідність використання контролінгу на підприємствах різних сфер діяльності можна пояснити низкою причин:

- перенесення акценту з контролю явищ і подій, що мали місце в минулому, на аналіз явищ і процесів, що можуть виникнути в майбутньому періоді;
- підвищення рівня стратегічної гнучкості суб'єкта господарювання;

- необхідність проведення безперервного моніторингу тих змін, які відбуваються у внутрішньому середовищі функціонування підприємства та поза його межами;

- необхідність розробки ретельно продуманої системи заходів, спрямованих на забезпечення можливості підприємства уникати кризових ситуацій;

- необхідність механізму координації у межах сформованої системи управління, що пояснюється ускладненням існуючих систем управління на підприємствах виробничої і невиробничої сфери.

На основі результатів проведеного нами аналізу основних наукових підходів до визначення сутності даного поняття, вважаємо за доцільне зазначити, що контролінг являє собою такий вид діяльності, який безпосередньо пов'язаний із плануванням та передбачає необхідність проведення порівняння планових і фактичних показників, що в кінцевому підсумку, обумовлює необхідність розробки системи показників та їх допустимих значень. Щоб виключити помилки при використанні контролінгу, необхідно своєчасно оцінити проблеми, які можуть виникнути, і знайти конкретні способи їх усунення.

Головна мета контролінгу, на думку Капліної А.І. [1], полягає в розробці системи прийняття і реалізації управлінських рішень на основі оцінювання господарської ситуації для забезпечення ефективної діяльності підприємства в перспективі та отримання бажаного фінансового результату.

Це означає, що основні завдання, на виконання яких має бути спрямований контролінг, передбачають, насамперед, наступне:

- створення інформаційної системи управління підприємством для ефективного здійснення обліку, планування і контролю;

- координація управлінської діяльності на досягнення стратегічних цілей підприємства;

- контроль виробництва та використання ресурсів (фінансових, трудових, матеріальних) підприємства;

- підтримка процесу оперативного, стратегічного та інвестиційного планування;

- інформаційна та консультативна підтримка прийняття управлінських рішень;

- аналіз та оцінка показників діяльності підприємства з метою виявлення відхилень, визначення причин їх виникнення;

- забезпечення раціональної системи управління діяльністю підприємства.

Все це вказує на те, що обсяг завдань, які реалізуються контролінгом на підприємстві, безпосередньо залежить від таких чинників, як: досягнутий фінансовий стан підприємства; розуміння керівниками вищої ланки управління і (або) власниками підприємства важливості впровадження контролінгу; розмір підприємства; рівень диверсифікації виробництва та номенклатури продукції, що виготовляється; загальний рівень конкурентної боротьби в обраній сфері діяльності.

Кінцевими результатами впровадження контролінгу на підприємстві

можуть бути: скорочення часу реакції економічного механізму на зміну зовнішнього і внутрішнього середовища, скорочення управлінського ризику, тобто ризику помилок при здійсненні вибору вектору управлінського впливу. Ці позитивні зміни в системі управління підприємством, у свою чергу, визначають успіх у реалізації стратегії стабільного розвитку в періоди кризових ситуацій. Координація результатів дослідження факторів стабільності і визначення необхідного напрямку розвитку найбільш ефективно здійснюється в сфері контролінгу, тому в теорії і практиці сучасного управління для подолання кризових ситуацій доцільно застосовувати ідеї контролінгу, які забезпечують ефективне функціонування підприємства в довгостроковій перспективі.

Цілком погоджуючись із Прокопець Л.В. [3], вважаємо, що впровадження системи контролінгу на підприємстві не заперечує необхідності використання традиційних інструментів управління. З огляду на це, основне завдання системи контролінгу полягає у правильному підборі інструментів управлінського впливу і використанні отриманих результатів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. При цьому, на наш погляд, головна перевага контролінгу полягає в тому, що він дозволяє контролювати процес функціонування підприємства і здійснювати розробку управлінських рішень із урахуванням широкого спектру параметрів.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що в сучасних економічних умовах дефіцит інформації про поточний стан і перспективи діяльності підприємства потребують формування нових підходів до управління та інструментів їх впровадження. Підприємства мають можливість досягти успіхів і визнання на ринку, впроваджуючи в практику господарювання такий інструмент управління, як контролінг. Поняття контролінгу ще не стало звичним для практики українського підприємництва, в той час як на прикладі значної кількості зарубіжних компаній ця концепція вже давно довела свою ефективність. Контролінг не можна вважати альтернативою менеджменту, оскільки він не вивільняє менеджерів від виконання їх функцій. Контролінг – це лише сукупність методів оперативного і стратегічного менеджменту, обліку, планування, аналізу і контролю, це єдина система, спрямована на досягнення стратегічних цілей підприємства.

Література:

1. Капліна А. І. Контролінг у системі ефективного управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. № 2. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2021/72.pdf (дата звернення: 01.11.2023).
2. Левицький С. Концепція контролінгу в процесі генерування стратегічної інформації. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 1(74). URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/74/1041.pdf> (дата звернення: 15.11.2023)
3. Прокопець Л. В. Контролінг як інструмент управління підприємством. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 39-2. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/39_2_2019/5.pdf (дата звернення: 13.11.2023)

Наукове електронне видання

**«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»**

21-22 листопада 2023 р., Херсон - Хмельницький

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції**

ISBN 978-617-8187-05-7 (електронне видання)

Підписано до видання 07.12.2023 р.

Гарнітура Times.

Ум. друк. арк. 38,93. Обл.-вид. арк. 41,86.

Замовлення №3088.

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи: серія ХС № 48 від 14.04.2005 р.
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2,
тел. +38(050) 133–10–13, e-mail: printvvs@gmail.com